

FISA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studiu

1.1 Institutia de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj
1.2 Facultatea	Teologie Reformata si Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Școala Doctorală Ecumene
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	doctorat
1.6 Specializarea / calificarea	Doctorat în teologie

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie ecumenica						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					8
Examinări					4
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					202
3.8 Total ore pe semestru					250
3.9 Numărul de credite					10

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu există
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe fundamentale de dogmatica si istoria bisericilor • Abilitatea de a analiza contextual doctrinele crestine • Abilitatea gandirii analitice si critice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu computer, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sală dotată cu computer, videoproiector; bibliotecă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerea obiectivă a tradițiilor și principiilor etice fundamentale ale creștinismului prin cunoașterea surselor primare • Cunoașterea rezultatelor dialogului ecumenic • Abilitatea aplicării rezultatelor dialogului ecumenic în cercetare și în relațiile cu alte comunități
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea gândirii analitice și critice necesare dialogului ecumenic • Empatie, abilitati de dialog • Îndeplinirea activitatilor de cercetare cu respectarea principiilor etice, în spiritul respectului pentru diversele convingeri religioase

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea deprinderilor și cunoștințelor necesare pentru interpretarea principalelor teme de dialog ecumenic
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea principalelor documente elaborate de CMB • Cunoașterea rezultatelor dialogului bilateral catolic-ortodox, catolic-protestant • Asimilarea bazelor, principiilor și metodelor dialogului ecumenic

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Originile dialogului ecumenic. Poziția bisericii catolice în contextul ecleziologiei conciliare.	curs	<i>Lumen gentium Unitatis redintegratio</i> Kehl, <i>Kirche</i> , 63–93, 419–422. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 17-64.
2. Principiile, obiectivele și metodologia dialogului ecumenic. Consensul diferentiat.	curs	Hietamäki Minna, <i>Agreeable Agreement</i> , 2010.
3. Ecleziologia CMB.	curs	<i>The Nature and Mission of the Church</i> . Bergjan, <i>Ecclesiology</i> , 45–77. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 98-112.
4. Botezul în dialogul ecumenic	curs	<i>BEM I.</i> <i>Lumen gentium Unitatis redintegratio Indreptarul ecumenic</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 41–42, 48.
5. Euharistia și dezbaterile euharistice în teologia medievală. Cina Domnului în doctrina reformatoților. Raspunsul Conciliului din Trento.	curs	Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 127-168
6. Euharistia în dialogul ecumenic	curs	<i>BEM II.</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 168-234.
7. Ministerul / preotia și episcopatul în teologia scolastică, în scrierile reformatoților și în documentele tridentine	curs	Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 235-274. Gánóczy. <i>Calvin théologien de l'Église et du ministère</i> .
8. Ministerul ordonat în dialogul ecumenic	curs	<i>BEM III,</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 290-339.
9. Apostolicitatea bisericii, succesiunea apostolică. Problema interpretării noțiunii defectus sacramenti ordinis.	curs	<i>BEM III.</i> <i>The Nature and Mission of the Church</i> . Kasper, <i>Die apostolische Sukzession</i> , 329–349. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 274-276, 328-333.
10. Justificarea în dialogul ecumenic	curs	Joint Declaration From Conflict to Communion

11. Biblia si traditia în dialogul ecumenic	curs	DV; <i>Scripture, Tradition and Traditions</i>
12. Principalele documente si rezultate ale dialogului catolic-ortodox	curs	Marga, <i>In dragoste si adevar.</i> Documentul de la Ravenna
<p>Bibliografie</p> <p>Justificarea</p> <p>Lutheran World Federation and the Catholic Church, <i>Joint Declaration on the Doctrine of Justification</i>, http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/documents/rc_pc_chrstuni_doc_31101999_cath-luth-joint-declaration_en.html</p> <p>Karl Lehmann - Wolfhart Pannenberg (red.), <i>Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute</i>, Freiburg - Göttingen 1986. (Engl. <i>The Condemnations of the Reformation Era: Do They Still Divide?</i>, Minneapolis: Fortress, 1990).</p> <p>Lutheran–Roman Catholic Commission on Unity. <i>From Conflict to Communion</i> (2013), http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/lutheran-fed-docs/rc_pc_chrstuni_doc_2013_dal-conflitto-alla-comunione_en.htm; https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf</p> <p>Euharistia / Cina Domnului</p> <p>Consiliul Mondial al Bisericii</p> <p><i>Baptism, Eucharist, and Ministry</i> (F&O Paper 111), Geneva, 1982. https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/faith-and-order/i-unity-the-church-and-its-mission/baptism-eucharist-and-ministry-faith-and-order-paper-no-111-the-lima-text</p> <p>Dialogul catolic-luteran</p> <p>Lutheran - Roman Catholic Joint Commission, <i>Das Herrenmahl</i>, Paderborn – Frankfurt, 1978, Engl. <i>The Eucharist</i>, http://www.prounionie.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_eucharist.html</p> <p>Lehmann, Karl – Pannenberg, Wolfhart (red.), <i>Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute</i>, Freiburg - Göttingen 1986. (Engl. <i>The Condemnations of the Reformation Era: Do They Still Divide?</i>, Minneapolis: Fortress, 1990).</p> <p>Ökumenischer Arbeitskreis evangelischer und katholischer Theologen, <i>Das Opfer Jesu Christi und der Kirche. Abschließender Bericht</i>, in: K. Lehmann, E. Schlink (Hg.), <i>Das Opfer Jesu Christi und seine Gegenwart in der Kirche. Klärungen zum Opfercharakter des Herrenmahles</i>, Freiburg-Göttingen, 1983, 215–238.</p> <p>WCC, <i>Baptism, Eucharist, and Ministry</i>, Geneva: WCC, 2004 (<i>Keresztség</i>)</p> <p>Centre d'études oecuméniques (Strasbourg), Institut für Ökumenische Forschung (Tübingen), Konfessionskundliches Institut (Bensheim), <i>Abendmahlsgemeinschaft ist möglich. Thesen zur eucharistischen Gastfreundschaft</i>, Frankfurt a. M.,</p>		

2003.

<https://books.google.ro/books?id=6lfG0mMGkaIC&pg=PP1&pg=PP1&dq=Abendmahlsgemeinschaft+ist+m%C3%B6glich.+Thesen+zur+eucharistischen+Gastfreundschaft,&source=bl&ots=sgdoePd1N0&sig=p1Y3yCilsdL-rrhDtToccaqJlLs&hl=en&sa=X&ved=0ahUKewjgrevz1bHXAhXBaFAKHcd8CHMQ6AEIXDAI#v=onepage&q=Abendmahlsgemeinschaft%20ist%20m%C3%B6glich.%20Thesen%20zur%20eucharistischen%20Gastfreundschaft%2C&f=false>

Prescurtat:

<http://alt.ikvu.de/html/archiv/ikvu/abendmahl/oekumene-institute-thesen-abendmahlsgemeinschaft.html>

Lutheran–Roman Catholic Commission on Unity. *From Conflict to Communion* (2013),

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/lutheran-fed-docs/rc_pc_chrstuni_doc_2013_dal-conflitto-alla-comunione_en.htm;

<https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf>

Evangelical Lutheran Church in America - United States Conference of Catholic Bishops, *Declaration on the Way: Church, Ministry and Eucharist*, 2015

[http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-](http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/upload/Declaration_on_the_Way-for-Website.pdf)

[interreligious/ecumenical/lutheran/upload/Declaration on the Way-for-Website.pdf](http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/upload/Declaration_on_the_Way-for-Website.pdf)

Ministerul ordinat

Consiliul Mondial al Bisericilor

Baptism, *Eucharist, and Ministry* (F&O Paper 111), Geneva, 1982.

<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/faith-and-order/i-unity-the-church-and-its-mission/baptism-eucharist-and-ministry-faith-and-order-paper-no-111-the-lima-text>

The Nature and Mission of the Church (F&O Paper 198), Geneva, 2005.

<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/faith-and-order/i-unity-the-church-and-its-mission/the-nature-and-mission-of-the-church-a-stage-on-the-way-to-a-common-statement>

The Church – Towards a Common Vision (F&O Paper 214), Geneva, 2012.

<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/faith-and-order/i-unity-the-church-and-its-mission/the-church-towards-a-common-vision>

Dialogul catolic-luteran

Lehmann, Karl – Pannenberg, Wolfhart (red.), *Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute*, Freiburg – Göttingen, 1986.

Roman Catholic – Lutheran Commission: *The Ministry in the Church* (1981),

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/information_service/pdf/information_service_48_en.

pdf

The Church as Koinonia of Salvation: Its Structures és Ministries (Lutherans and Catholics in Dialogue) (2004), <http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/koinonia-of-salvation.cfm>

Lutheran - Catholic Commission on Unity, *The Apostolicity of the Church* (2005), http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_ap-01.html

Lutheran–Roman Catholic Commission on Unity. *From Conflict to Communion* (2013), http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/lutheran-fed-docs/rc_pc_chrstuni_doc_2013_dal-conflitto-alla-comunione_en.htm; <https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf>

Evangelical Lutheran Church in America - United States Conference of Catholic Bishops, *Declaration on the Way: Church, Ministry and Eucharist*, 2015 http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/upload/Declaration_on_the_Way-for-Website.pdf

Documente ale Bisericii Evanghelice-Luterane:

EKD, *Kirchengemeinschaft nach evangelischem Verständnis. Ein Votum zum geordneten Miteinander bekenntnisverschiedener Kirchen* (EKD-Texte 69), 2001, http://www.unifr.ch/iso/assets/files/EKD_Einheit.pdf
Episcopal Ministry Within the Apostolicity of the Church. The Lund Statement by the Lutheran World Federation (2007), http://ecumenism.net/archive/docu/2007_lwf_lund_episcopal_ministry_apostolicity_church_en.pdf.

Dialogul dintre Alianța Mondială / Comuniunea Mondială a Bisericii Reformate și Biserica Catolică (Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor):

The Presence of Christ in Church and World (1977), http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_19770301_first-phase-dialogue_en.html

Towards a Common Understanding of the Church (1990), http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_19900101_second-phase-dialogue_en.html

The Church as Community of Common Witness to the Kingdom of God (2007), http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_20070124_third-phase-dialogue_en.html

Relația dintre Sf. Scriptură și tradiție în dialogul ecumenic.

Scripture, Tradition and Traditions, in *The Fourth World Conference on Faith and Order. The Report from Montreal 1963*, ed. by P.C. Rodger and L. Vischer, Faith and Order Paper No. 42, London: World Council of Churches, 1964, 54-54,

<https://www.andrews.edu/~fortind/Scripture-Tradition-traditions.htm>
<https://archive.org/details/wccfops2.046>
Joint Lutheran – Roman Catholic Study Commission, *The Gospel and the Church* (1972) („Malta Report”), paragr. 17
http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_malta.html (germ. Römisch-katholische / Evangelisch-lutherische Studienkommission, *Das Evangelium und die Kirche*, 1972, in H. MEYER, *Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessionaler Gespräche auf Weltebene I*, Frankfurt a. M., 1991, 248-271.
Joint Evangelical-Lutheran – Roman Catholic Commission, *Facing Unity. Models, Forms and Phases of Catholic-Lutheran Church Fellowship* (paragr. 57)
http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_facing.html.
Bilaterale Arbeitsgruppe der Deutsche Bischofskonferenz und der Kirchenleitung der Vereinigten Evangelisch-Lutherischen Kirche Deutschlands, *Communio Sanctorum: die Kirche als Gemeinschaft der Heiligen*, Paderborn-Frankfurt a. M., 2000)
https://www.dbk.de/fileadmin/redaktion/diverse_downloads/communio_sanctorum.pdf
în engleză: Commission of the Catholic Bishops Conference of Germany and the Lutheran Church of Germany, *Communio Sanctorum: The Church as the Communion of Saints*, Collegeville, MI: Liturgical Press, 2004, 16-19 (paragrafele 42–56).
https://books.google.ro/books?id=aMCrigHLs6sC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
Lutheran - Catholic Commission on Unity, *The Apostolicity of the Church* (2005), http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_ap-01.html
Lutheran–Roman Catholic Commission on Unity. *From Conflict to Communion* (2013),
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/lutheran-fed-docs/rc_pc_chrstuni_doc_2013_dal-conflitto-alla-comunione_en.htm
<https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf>

Documentele Conciliului Vatican II,
<http://www.magisteriu.ro/cv2/>
Sacrosanctum concilium: Constituția despre sfânta liturgie, 4 dec. 1963
Lumen gentium: Constituția dogmatică despre Biserică, 21 nov. 1964
Unitatis redintegratio: Decret despre ecumenism, 21 nov. 1964
Christus Dominus: Decret privind misiunea pastorală a episcopilor în Biserică, 28 oct. 1965
Dei verbum: Constituția dogmatică despre revelația divină, 18 nov. 1965
Presbyterorum ordinis: Decret privind slujirea și viața

<p>preoțească, 7 dec. 1965</p> <p>Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor, <i>Îndreptar pentru aplicarea principiilor și normelor cu privire la ecumenism</i> (1993), Editura Presa Bună, Iași 2001, http://pastoratie.ro/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=39&Itemid=125.</p> <p><i>Die Bekenntnisschripte der evangelisch-lutherischen Kirche</i>, Göttingen, 1982.</p> <p>Joannis Calvini opera quae supersunt omnia, szerk. Cunitz, Edouard, Baum, Johann-Wilhelm Reuss, Eduard Wilhelm Eugen, (Corpus reformationum), Braunschweig: C.A. Schwetschke, 1863-1900, https://archive-ouverte.unige.ch/unige:650</p> <p>Martin Luthers Werke, Weimar 1883-1929 (Weimarer Ausgabe – WA), http://www.lutherdansk.dk/WA/D.%20Martin%20Luthers%20Werke,%20Weimarer%20Ausgabe%20-%20WA.htm</p> <p>Gánóczy, A. [S.], <i>Calvin, théologien de l'Église et du ministère</i>, Paris, 1964.</p> <p>Hietamäki Minna, <i>Agreeable Agreement: An Examination of the Quest for Consensus in Ecumenical Dialogue</i>, London – New York, T&T Clark, 2010.</p> <p>Kehl, M., <i>Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie</i>, Würzburg, 1992.</p> <p>Pannenberg, W., <i>New Consensuses, Defused Conflicts and Protestant Anxieties</i>, <i>Ecumenical Dialogue</i> 4 (1998), http://www.kirchegeld.de/english/1653-4229.html.</p> <p>Pannenberg, W., <i>Systematische Theologie 3.</i>, Göttingen, 1993 (Engl. <i>Systematic Theology vol. 3</i>, London – New York: T&T Clark, 2000).</p> <p>Rahner, K., Ratzinger, J., <i>Episkopat und Primat (QD 11)</i>, Freiburg-Basel-Wien, 1963.</p> <p>Rainer, M. J. (ed.), „Dominus Iesus“: <i>Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?</i>, <i>Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen</i>, Münster, 2001.</p> <p>Rinderknecht Jakob Karl, <i>Mapping the Differentiated Consensus of the Joint Declaration</i>, 2016.</p> <p>Ruegger, H., <i>Ecumenical Consideration in Connection with the “Joint Declaration”</i>, <i>Ecumenical Dialogue</i> 4 (1998), http://www.kirchegeld.de/english/1653-4228.html.</p> <p>Schneider, Th. (ed.): <i>Handbuch der Dogmatik, 1-2.</i>, Düsseldorf, 2006.</p> <p>Schüssler Fiorenza, Francis; John P. Galvin (eds.), <i>Systematic Theology: Roman Catholic Perspectives</i>, Minneapolis: Fortress Press, 2011. https://books.google.ro/books?id=vkXV2MZYLYC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false</p> <p>Tillich, P., <i>Systematic Theology</i>, Chicago, 1967.</p> <p>Zamfir K., <i>Ökumenikus teológia</i>, Kv., 2007.</p> <p>Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyházatani párbeszéd eredményei</i>, Kv., 2007.</p>		
8.2 Seminar	Metode de	Observații

	predare/în vățare	
1. Euharistia în dialogul ecumenic – lectura textelor	prezentare a temei de către studenți, discuții	Lima, <i>Lehrverurteilungen-Kirchentrennend?</i> , ARCIC I
2. Ministerul în dialogul ecumenic – lectura textelor	prezentare a temei de către studenți, discuții	Lima, <i>Lehrverurteilungen-Kirchentrennend?</i> , ARCIC I
3. Dialogul anglican-catolic despre autoritate	prezentare a temei de către studenți, discuții	ARCIC, <i>Authority in the Church I-II</i>
4. Ministerul petrin	prezentare a temei de către studenți, discuții	Ut unum sint ARCIC, <i>Authority in the Church I</i> Békés, <i>Krisztusban mindnyájan</i> , 232-244. Rahner, Ratzinger, <i>Episkopat und Primat</i> .
5. Acordul de la Leuening și declarația de la Porvoo	prezentare a temei de către studenți, discuții	Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 72-75. <i>Leueninger Konkordie</i> <i>The Porvoo Common Statement</i>
6. Intercebrarea, concelebrarea, intercomuniunea, ospitalitatea liturgică	prezentare a temei de către studenți, discuții	<i>II. Ökumenikus direktorium</i> <i>Abendmahlsgemeinschaft</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 212-228
7. Modele ale unității. Propunerile Fries-Rahner	prezentare a temei de către studenți, discuții	Békés, <i>Keresztények egysége</i> , Mérleg 73-90. Fries, <i>Reznáció és remény</i> , 136-142. Fries, Rahner, <i>Einigung der Kirchen</i> . Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 340-359.
8. Modele ale unității . <i>Facing Unity</i> ; propunerea de la Princeton	prezentare a temei de către studenți, discuții	<i>Einheit vor Uns</i> , Meyer, DWÜ II, 451-506 <i>Princeton proposal</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 360-371.
9. Carta ecumenică	prezentare a temei de către studenți, discuții	<i>Charta Oecumenica</i> , 297-306 Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 221-224.
10. Maria în dialogul ecumenic	prezentare a temei de către studenți, discuții	Békés, <i>Keresztények újra felfedezik Máriát</i> , in <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 245-258. ARCIC, <i>Authority in the Church II</i>
11. Căsătoriile mixte	prezentare	Paulus VI, <i>Matrimonia mixta</i>

	a temeii de cãtre studenții, discuții	<p><i>Ökumenikus Direktórium</i> Ágoston, Vegyes házasság, 37-41. Neuner, Ein katholischer Vorschlag, 443–450. Neuner, <i>Théologie œcuménique</i>, 413-429 <i>Ökumenikus eszetési szertartások rendje</i></p>
12. Receptia dialogului ecumenic	prezentare a temeii de cãtre studenții, discuții	<p><i>Ut unum sint Dominus Iesus</i> Rainer, M. J. (szerk.), „<i>Dominus Iesus</i>“: <i>Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?</i>, <i>Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen</i>, Münster, ²2001. Birmelé, <i>Kirchengemeinschaft</i>, 331–345. Congar, <i>La „réception</i>“, 229–266. Kasper, <i>Egy Úr</i>, 280–296. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i>, 376-380.</p>
<p>Bibliografie Zamfir Korinna, <i>Ökumenikus teológia</i>, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007. Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei</i>, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007. II. János Pál, <i>Ut unum sint</i> („Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklika az ökumenikus törekvésekről), SZIT, Budapest, 1996. Paulus VI, <i>Matrimonia mixta</i> (1970), in <i>Enchiridion Vaticanum. Documenti ufficiali de la Santa Sede</i> 3, Bologna, 101980, 1440-1453. A II. vatikáni zsinat dokumentumai, ford., szerk. Diós I., SZIT, Budapest, 2000. Hittani Kongregáció, „<i>Dominus Iesus</i>” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról (ford. Diós I.), SZIT, Budapest, 2000.</p> <p>Anglican / Roman Catholic Joint Preparatory Commission, <i>Final Report, Authority in the Church I</i>, Windsor, 1981 http://www.prounione.urbe.it/dia-int/arcic/doc/e_arcic_authority1.html; (ném. Meyer, DWÜ I, 177–190); II: http://www.prounione.urbe.it/dia-int/arcic/doc/i_arcic_authority2.html.</p> <p>Braaten, C. E., Jenson, R. W. (szerk.), <i>Egy Testben a keresztt által. Princetoni javaslat a keresztyének egységére</i>, Hermeneutikai Füzetek 28., Bp., 2005.</p> <p>British and Irish Anglican Churches, Nordic and Baltic Lutheran Churches, <i>The Porvoo Common Statement</i>, 1992 (“<i>The Porvoo Common Statement</i>”, Council for Christian Unity of the General Synod of the Church of England, London, 1993, D. Tustin, T. Furberg), http://www.svenskakyrkan.se/porvoo/eng/cont.htm#cont</p> <p>Centre d’Études Oecuméniques (Strasbourg) – Institut für Ökumenische Forschung (Tübingen) – Konfessionskundliches Institut (Bensheim), <i>Abendmahlsgemeinschaft ist möglich. Thesen zur</i></p>		

eucharistischen Gastfreundschaft, Frankfurt a. M., 2003

Charta Oecumenica. Guidelines for the Growing Cooperation among the Churches in Europe, Metropolitan Jérémie, President: Conference of European Churches, Cardinal Miloslav Vlk, President: Council of European Bishops' Conference, 2001).

Lehmann, K., Pannenberg W. (szerk.), Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute, Freiburg, Göttingen, 1986.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, Ökumenikus esketési szertartások rendje, <http://www.katolikus.hu/aktualis/esketes-ajanlas.html>

Meyer, H., Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessionaler Gespräche auf Weltebene I–II, Frankfurt, 1991–1992.

Reformatorisches Kirchen in Europa, Konkordie reformatorischer Kirchen in Europa (Leuenberger Konkordie) / Agreement between Reformation Churches in Europe (Leuenberg Agreement), Lembeck, Frankfurt a. M., 1993.

Römisch-Katholisch/Evangelisch-Lutherische Studienkommission, Einheit vor Uns, in: Meyer, DWÜ II, 451–506 (Facing Unity. Models, Forms and Phases of a Catholic-Lutheran Church Fellowship, 1984, http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_facing.html).

WCC, Baptism, Eucharist, and Ministry, Geneva: WCC, 2004 (Kereszttség, úrvacsora, lelkeszi szolgálat, Theologiai szemle 6 [1982] 321–338).

Allport, G.W., Az előítélet, Reading, MA, 1954, ford. Csepeli Gy., Gondolat, Bp., 1977.

Ágoston F., Vegyes házasság vagy ökumenikus házasság?, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina XLVI.1 (2001) 37–41.

Békés G., *Egyház a Lélek erőterében. Alapvető egyháztani témák a II. vatikáni zsinaton*, Pannonhalma, 1999.

Békés G., Keresztények egysége – utópia?, Mérleg 1 (1993) 73–90.

Békés G., *Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?*, Pannonhalma, 1993.

Birmelé, A., *Kirchengemeinschaft. Ökumenische Fortschritte und methodologische Konsequenzen*, Münster, 2003, 331–345.

Buzogány D., Melancthon úrvacsoratana levelei alapján, (Erdélyi református egyháztörténeti füzetek, 1), Budapest, 1999.

Congar, Y., *Chrétiens en dialogue. Contributions catholiques à l'œcuménisme*, Paris, 1964.

Congar, Y. *Szeretem az egyházat*, Bp., 1994.

Congar, Y., *Chrétiens désunis. Principes d'un „œcuménisme“ catholique*, Paris, 1937.

Congar, Y., *La „réception“ comme réalité ecclésiologique*, in uő., *Église et Papauté*, 229–266.

Fries, H., Reznigáció és remény között, Mérleg 2 (1991) 136–

142.

Fries, H., Rahner, K., Einigung der Kirchen – reale Möglichkeit. Mit einer Bilanz „Zustimmung und Kritik“ von H. Fries (QD 100), Freiburg-Basel-Wien, 1985

Gánóczy, A. [S.], *Calvin, théologien de l'Église et du ministère*, Paris, 1964.

Kasper, W., Die apostolische Sukzession als ökumenisches Problem, in: W. Pannenberg (Hg.), *Lehrverurteilungen – kirchentrennend?* III, Freiburg-Göttingen, 1990, 329–349.

Kehl, M., *Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie*, Würzburg, 1992.

Neuner, P., Ein katholischer Vorschlag zur Eucharistiegemeinschaft, *Stimmen der Zeit* 7 (1993) 443–450.

Neuner, P., *Théologie œcuménique. La quête de l'unité des Églises chrétiennes*, Paris, 2005

Pannenberg, W., New Consensuses, Defused Conflicts and Protestant Anxieties, *Ecumenical Dialogue*, <http://www.kirchegeld.de/english/1653-4229.html>.

Pannenberg, W., *Systematische Theologie* 3., Göttingen, 1993.

Rahner, K., Ratzinger, J., *Episkopat und Primat* (QD 11), Freiburg-Basel-Wien, 1963.

Rainer, M. J. (szerk.), *„Dominus Iesus“: Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen*, Münster, 2001.

Radbertus, Rathramnus, *Az Úr testéről és véréről*, ford. Rokay Z., Budapest, 2001.

Ruegger, H., Ecumenical Consideration in Connection with the “Joint Declaration”, *Ecumenical Dialogue* 4 (1998), <http://www.kirchegeld.de/english/1653-4228.html>.

Schneider, Th.: *A dogmatika kézikönyve 1-2.*, Budapest, 1996-1997.

Tillich, P., *Rendszeres teológia*, Budapest, 1996

Zamfir K., *A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei*, Kolozsvár, 2007.

Zamfir K., *Ökumenikus teológia*, Kolozsvár, 2007.

Zamfir K., “Aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust.” A Dei Verbum álláspontja a Szentírásról, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, *A II. vatikáni zsinat maradandó időszerevége* (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 93-124.

Zamfir K., A katolikus egyház az ökumenizmus útján, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, *A II. vatikáni zsinat maradandó időszerevége* (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 197-240.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului.

- Conținutul disciplinei corespunde cu acela al cursului de teologie ecumenica al altor universități europene și de la programe de studiu similare, precum și rezultatelor cercetării internaționale în domeniu
- Conține repere teoretice, metodologii și proceduri ce pot fi utile studenților-doctoranzi în cercetare

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea principiilor și documentelor majore ale dialogului ecumenic.	colocviu	60 %
10.5 Seminar	Lucrare de cercetare pe una din teme ale dialogului ecumenic.	lucrare de seminar	40 %
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea conceptelor, temelor și rezultatelor fundamentale ale dialogului ecumenic. Cunoașterea documentelor majore – BEM, NMC, Justificare, München, Ravenna, a documentelor conciliare (LG, UR, DV) și a îndreptarului ecumenic			

Data completării Semnătura titularului de curs

28 septembrie 2018. prof. dr. Zamfir Emilia Corina

Semnătura titularului de seminar/

prof. dr. Zamfir Emilia Corina

Data avizării în școala doctorală

3.10.2018

Semnătura directorului școlii doctorale

prof. dr. Molnár János